

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Az Osztrák-Magyar Bank

Debrecen, jun. 25.

Amióta emlékezni tudunk, az Osztrák-Magyar Bankra úgy tekintettünk, mint pénzügyi életünk égből emelkedő sziklavárára, mint a hívó lélek a Sion hegyére, a mely vészben és viharban szilárdan áll. Két hatalmas ország modern gazdasági berendezkedésének alapja és fellegrája az Osztrák-Magyar Bank volt, melynek bankjegyeit jobban szerettük a csengő aranynál.

Az ötesztendő háborúnak, ennek a minden képzeletet meghaladó világszűzítő földrengésnek a jegybank sem tudott sikeresen ellenállni. Az értékek általános leomlásával együtt járt a pénzünk erejének megfogyatkozása, amelyet a háború hosszú ideje alatt egyre súlyosabban éreztünk. A háború végén ez az elerőtlenedés valósággal megdöbbentő jelenségekben nyilvánult meg s a fegyverszünet óta bekövetkezett események olyan kritikus helyzetet teremtettek a jegybank számára, amelynek megoldása már kívül esik a volt monarchiából alakult államok feladatán, helyesebben más tényezők segítségével hívását is szükségessé teszi.

Ennek a körülménynek belátása készítette az entente-hatalmakat arra az elhatározásra, hogy — mint Wilhelms bankfőnök bécsi utjáról hírül hozta — az Osztrák-Magyar Bankot meg hívta a versaillesi békekonferencián való részvételre. Mert nem tisztán osztrák vagy magyar érdek, hanem internacionális érdek az, hogy az Osztrák-Magyar Bank megtartsa a fizetőképességét és képes legyen megfelelni a reá váró nagy feladatoknak. Köztudomású, hogy az Osztrák-Magyar Bank bankjegyei nemcsak Német-Ausztria és a meg nem szállott Magyarország, hanem a volt monarchiából alakult új államok, sőt az összes entente-államok területén olyan óriási mennyiségben vannak elhelyezve, hogy ha a bank elvesztené fizetőképességét és kénytelen lenne csődöt mondani, ez már nem Magyarországnak és Német-Ausztriának belügye lenne, hanem beláthatatlan következményekkel lenne az egész világ pénzpiacára. Ennek a belátása volt az oka annak is, hogy a volt monarchiától elszakadt területeken az impérium új kezelői nem avatkoztak bele a jegybank autonómiájába, hanem mint nemzetközi intézményt kezelik az Osztrák-Magyar Bankot.

Igy fogják fel a jegybank hivatását Versaillesben is azok a hatalmasságok, amelyek Európa új térképén dolgoznak. A nemzet-

közi érdekek, melyek hozzá fűződnek, meg fogják menteni a jegybankot s vele együtt a mi gazdasági életünket is.

Az erdélyi kormányzótanács a békefeltételek ellen

Bukarest, június 24. Misa, Románia második delegátusa a béketárgyalásnál, ma Bukarestből Párisba elutazott.

Bukarest, június 24. A Párisban történtek nagy és érezhető közeledést idéztek elő Olaszország és Románia közt. Valószínűleg mindkét állam külön szerződést fog kötni. E célból a hét folyamán várják Lahovary, György román követ megérkezését.

Bukarest, június 24. Pop-Csicsó István erdélyi miniszter az Universul című lapnak kijelentette, hogy a kormányzótanács a békeszerződés mai alakjában való aláírása ellen van. Ha akadnának is román politikusok, akik a szerződést aláírják, az erdélyi politikusok nem tartanak velük és vis majornak tekintve az aláírást kényszerít, hozzáfognak a passzív rezisztenciához, mert a kormányzótanácsnak jó meghatározott mandátuma az összes magyarországi román területek Nagyromániához való csatolása.

Románia nem enged külső beavatkozást

Bratianu kifogásai a népek ligájának ellenőrzése ellen

A román kiküldöttek elnöke, Bratianu miniszterelnök, tudvalevőleg a párisi konferencián olyan irányban szólt fel a kis államok képviselőit, hogy a békekonferencia adjon módot a kis államoknak ahhoz, hogy a központi hatalmak egyikének-másikának átadandó feltételeket ők is vizsgálhassák meg, mielőtt azokat az ellenfélnek átadnák. Clemenceau megengedte hogy az osztrák delegátusoknak átadott feltételekre a román kiküldöttek irásbelileg tegyék meg észrevételeiket.

Amint a L'Independance Roumaine f. hó 10-iki számában olvassuk, Bratianu észrevételei a következők voltak:

1. Az előzetes békefeltételekben említés sem történik Bukovináról, amely Romániához tartozik a szövetségekkel kötött szerződés és területi összefüggés folytán, amely független az anyaországgal való egyesüléstől.

2. Érintve a kisebbségben levő nemzetiségek kérdését, Bratianu rávilágít a május 27-iki ülésen ismételt azon nyilatkozatára, amelyben a konferencia tudomására hozta, hogy Románia egyenlő jogokat biztosított ös-

szes lakosainak, faj- és felekezetre való tekintet nélkül, kimondván, hogy mindazok, akik az országban születtek és más állampolgárságnak nem örvendenek, valamint a felszabadított területek ama lakói, akik az idegen állampolgárságról lemondanak, román állampolgároknak tekintendők.

Bratianu késznek nyilatkozik arra, hogy a népek ligáját alkotó államok összes rendelkezéseit elfogadják, amelyeket azok maguk is saját államaikban fogantattak. Ezen felül azonban Románia semmiféle más állam kormányának nem enged beavatkozást a saját belügyeibe és törvényeinek alkalmazásába.

Minden kívülről jövő beavatkozás, amely egyébként úgy sem eredményezhetne többet, mint a mit Románia a saját polgárainak engedélyezett, csak veszélyeztetné a testvériség munkáját, a melyet a román állam követ. Ezen beavatkozást nem engedhetjük meg, mivel a román államban kétféle polgárságot teremtene: az egyik bizalommal szolidárisnak érezné magát az állammal, amelyhez tartozik, a másik pedig, amely folyton idegen beavatkozást kívánna, ellenséges magatartást tanúsítana az állammal szemben, mindig a határon túl keresvén védelmet.

Tilos mindenféle hírterjesztés

A román hadseregpáncsnokság rendelete

Kivonat

a 2. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkezésnek tekintenek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezésére, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyaltni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítéltni; amikor a fenti vétkek kíméletes és árulás-szándékkal történtek, a háború esetén érvényes büntetések fognak végrehajtlni.

2. számú rendelet

Az utóbbi időben sok olyan egyén lett elfogva, akik a katonailag megszállott zóábnól a gyapjút összeszedték és azt csempészés útján különböző helyekre küldték. Ezen törvényellenes eljárás megállítására véget elrendeljük:

Bereg-, Ugocsa-, Szabolcs-, Hajdu-, Szolnok-, Békés-, Csongrád vármegyék és székhegyek területén levő összes tulajdonosok és kereskedők kötelesek a községi előjáróságok útján lehetőleg helyezni az alább megnevezett rekviráló központoknál az összes tulajdonukat képező gyapjumennyiséget:

1. Kisvárdá. 2. Nyiregyháza.
3. Büdöspataki.
4. Ujfehértó.
5. Hajduböszörmény.
6. Debrecen (város).
7. Debrecen (környéke).
8. Hajdusoboszló.
9. Karcag.
10. Kórházak.
11. Gyoma.
12. Kunszentmárton.
13. Szarvas.
14. Szentés.
15. Hódmezvásárhely.
16. Makó.
17. Mezőtur.

Bármilyen gyapjeladás vagy vétel tilos, az eddigi ügyletek pedig megsemmisítettek.

Ezen rendelet áthágása maga után vonja az illetőknek hadbíróóság elé való állítását és 2 hónaptól 2 évig terjedő fogházzal vagy 10,000 lei pénzbüntetéssel való büntetését.

Ezen rendelet Debrecen város területén 1919. évi június hó 23-án lép életbe.

A katonailag megszállott területek páncsnoka.

MOSOIU tábornok.

A vezérkar főnöke:
Alimanescu ezredes.

A nagyszalontai magyarok könnyei

Nagyvárada, június 25. Lázár Aurél dr., a nagyszalontai románkormányzótanács tagja néhány nap előtt megjelent Nagyszalontán és az ottani városházán bejelentette, hogy a románok a város fölött átveszik az impériumot. Beszédében többek között a következőket mondta:

— Én teljesen átérzem ennek a napnak a jelentőségét, meg tudom érteni, hogy önök, a magyar nemzet fiai, e percben könnyes szemekkel állnak itt, de biztosíthatom önöket, hogy egyik legfontosabb kötelességünknek ismerjük ezeket a könnyeket letörölni a visszaadni teljes nemzeti önérzetüket önöknek. Arany János ragyogó költeményeit mindnyájan ismerjük, átérezzük s a bennük szárnyaló lelket nem akarjuk megölni.

Hetvenkilenc rendőrt elbocsátottak

A kommunizmus eredménye: 79 ember állás nélkül.

A rendőrfőkapitányság nemrégiben átiratot intézett a tanácshoz és közölte, hogy a népkormányzatnak kommunista kormányvála átalakulását követő zavaros napokban az ujonc rendőrlegénység sorában különböző rendellenességek mutatkoztak és ezeknek következményeként egyesek önhatalmulag, mások pedig előzetes bejelentés után állásukat otthagyták.

Hetvenöt rendőr hagyta el a zavaros napokban állását anélkül, hogy az előre felvett egy vagy két, több esetben három havii illetményeiket visszafizették volna. A román megszállás után *Fáber Kálmán* rendőrpáncsnak nehéz munkával — a kommunisták kivonulása után a rendőrség iratai az elképzelhető legnagyobb rendellenességben maradtak vissza — sikerült megállapítania, kik és milyen összeget vettek föl jogtalanul és hosszas utánjárás után sikerült ezeket az összegeket be is hajtani. Az így befolyt mintegy 32.000 koronát a rendőrség a város házipénztárába fizette be.

A rendőrfőkapitányság megkezdte a tanácsot, intézkedik, hogy ezek az ujoncrendőrök a rendőrség kötelékéből végleg elbocsátassanak. A tanács a főkapitányság előterjesztése szerint intézkedett és mind a hetvenöt ujoncrendőrt elbocsátotta.

Ugyancsak a rendőrfőkapitányság intézkedésére határozott a tanács még négy rendőr elbocsátása ügyében is. Ezek közül *Gergely Pál* ujoncrendőrt a román megszállás után kommunista érzelmei miatt letartóztatták és internálták; *Szabó Sándor*, *Zéman Sándor* és *Somogyi Lajos* pedig önhatalmulag elhagyták állásaikat még április folyamán, sőt a vá-

rosból is eltávoztak. A tanács úgy határozott, hogy mind a négy rendőrt végleg elbocsátja a rendőrség kötelékéből, jogtalanul fölvevett illetményeiket pedig igazgatási uton hajtja be.

A német kormány nem fogadja el a békefeltételeket

Scheidemann lemondott. — „Özvegyen maradtak a versaillesi székek”. — Az entente-oszlopok készen állanak az előnyomulásra

Bukarest, június 25. A *Dácia* jelenti: Német forrásból eredő értesítés szerint a német minisztertanács azonnal Brockdorff-Rantzau megérkezése után tanácskozára ült össze és elhatározta, hogy visszautasítja a békeszerződés aláírását. A weimari minisztertanács után valószínű, hogy a német kormányban változás áll be.

Bukarest, június 25. A „Progres” jelenti Nauenből: Hivatalos értesítés szerint a német delegáció megérkezett Weimarba. Mialatt Versaillesből Weimarba utaztak, kidolgozták az antant utolsó jegyzékére adandó emlékiratot. Az emlékirat összefoglalja az első tervezeten eszközölt módosításokat és megállapítja, hogy e módosítások nem tartalmazzak semmi olyat, ami a békeszerződés jellegén változtatna. Ezt az emlékiratot nem csupán a hat német fődelegátus írta alá, hanem az összes gazdasági szakértők is. A németek az antantnak annál inkább elutasító választ fognak adni, mert súlyosan megbántva érzik magukat ama kísérő okirat által, amelyet Clemenceau a jegyzékhez csatolt. Brockdorff-Rantzau a maga részéről rá akarja bírni a weimari kormányt, hogy a békefeltételeket utasítsa vissza. Ha pedig egyedül maradna ezzel a nézetével, le fog mondani a külügyminiszeri tárcáról. Bajor- és Poroszország egy-egy delegációval képviseltetik magukat a weimari tárgyaláson, amelyek az ententének adandó válasszal foglalkoznak. A „Vorwärts” ismét megállapítja, hogy az összes társadalmi osztályok ellenzik a szerződés végrehajtását.

Bukarest, jun. 25. — Egy ma reggel érkezett távirat a Scheidemann-kormány lemondását jelenti. A csütörtöki minisztertanácsba döntést kellett hozni a békefeltételek felett. — A Versaillesből visszatért német delegátusok pressziója alatt a kormány többsége a békefeltételek elfogadása ellen szavazott. Csupán Erzberger és Noske miniszterek szavaztak a béke elfogadása mellett. Megkezdődött tehát Németországban a nagy politikai válság, amely Németország sorsa felett a kibontakozást kell hogy megtalálja.

Bukarest, jun. 25. A *Vitortul* írja: Weimarból jelentik, hogy a Scheidemann-kabinet

lemondott. A kormány az új Ebert-kormány megalakulásáig vezetni fogja az ügyeket. — A kormány a német békedelegáció memorandumára adott kiegészítő entente-jegyzékkel szemben is fentartotta azt a véleményét, hogy a békeszerződés „végre nem hajtható és el nem viselhető”. A német demokratapárt nagy többséggel az aláírás ellen nyilatkozott. Ugyanilyen értelemben nyilatkoztak egyhangulag a német nacionalisták is. — A német lapok szerint a szociálista frakció többsége azt hiszi, hogy Németország nem tehet egyebet, mint azt, hogy aláírja a békét.

A centrum-pártok négyötöd többséggel hajlandók aláírni a békét azzal a fentartással, hogy a politikai és katonai vezetők ne vonassanak felelősségre és annak kielentése mellett, hogy a gazdasági feltételek elfogadhatatlanok.

A központi szociálista tanács az aláírás mellett foglalt állást, a német néppárt pedig ellene.

Másr-szról Weimarból azt jelentik a Frankfurter Zeitungnak, hogy a régi kabinet távozása folytán az új kormány a békealáírás hívének fogja vállalni magát, de bizonyos kikötésekkel.

Csütörtökön este Weimarban már a minisztérium újalakításáról beszéltek, jöllehet a kabinet lemondása hivatalosan még nem történt meg. Azt hitték, hogy az új kabinet azokból a miniszterekből fog alakulni, akik a békeszerződés mellett voltak s hogy Erzberger és Noske lesz az új kabinet két vezére.

Ozvegyen maradt székek

Bukarest, jun. 25. A *Chemarea* írja: Párisban meleg idők járnak... Délelőtt 10 órakor Páris aszfaltburkolatai izznak. Négy fal között ülni valóságos kín. Egy párisi távirat jelenti, hogy a „négyek” szétváltak. *Wilson* Belgiumba ment — valószínűleg azért, hogy a szélviharban elvesztett 14 pontját megkeresse, *Lloyd* Ge-

orge Londonban van, ahol emlékeket gyűjtöget a nagy háborúból. *Orlando* a korzón sétáltatja „rendíthetetlen elhatározásait”, vagy elődei antik törtériját olvasgatja. Egvedül *Clemenceau* maradt Párisban. És milyen kínosan kell nélkülöznie kollégái hiányát. Az étellel teletömött Páris közepén egyedül kénytelen kinlódni az özvegyen maradt három szék között.

Az entente-oszlopmozdulatok megkezdődtek

Bukarest, jun. 25. A *Chemarea* írja: Londonból jelentik, hogy a Németország elleni hadműveletek, arra az esetre, ha a békeszerződés aláírását megtagadná, közvetlenül a végrehajtás előtti stádiumban vannak. *Foch* tábornagy parancsára a Rajna balpartján megkezdődtek a csapatmozdulatok, az erők csoportosításai, hogy a fegyverszüneti szerződés határidejének lejártával azonnal megkezdődhessék az előnyomulás Németország szíve felé. Csapatszallító autók egész oszlopai járnak be az összes utakat, olyan élénken folyik a csapatszallítás, mint a legnagyobb offenzíva idején. A lakosságra nagy hatással van a felvonuló hadsereg impozáns nagysága, mely arra lenne hivatva, hogy a *Rainán átkelve Berling és Weimarig vonuljon*, utolsó bizonyítékát adva a szövetségesek egységének.

Semlegesek az újabb blokádnak ellen

Bukarest, jun. 25. A *Le Progres* írja: Egy a Havas-ügvöltséghez érkezett távirat jelenti: Pontos értesítéseket kaptunk a *Rajna jobboldali folyó lázas tevékenységéről*. Új léghajózási állomásokat állítanak föl a Rainától körülbelül harminc kilométernyire. Ugy látszik mintha az ágyúink lőtávolában fekvő óriási esseni acélgyárak egy idő óta csökkentenék a termelésüket, sőt mintha anvagkészetüknek egy részét kiürítenék, míg a Németország belsejében levő hadfelszerelési gyárak megkettőztetik tevékenységüket és éjjel-nappal szakadatlanul folyó munkával teljesítőképességük maximumát látszanak elérni. Ezzel kapcsolatosan jelentik, hogy az összes semleges államok, Hollandiával egyetemben, már most értésére állták az antantnak, hogy nem hajlandók csatlakozni Németország blokádjához, ha ez többi megtadja a békeszerződés aláírását.

Svájo mozgást

Bern, jun. 25. A szövetségi tanács a svájci területiális hadsereg egy részének a mozgásirását rendelte el. Ennek célja az, hogy Svájr készen álljon az esetre, ha a szövetséges csapatok Németországba bevonulnának és ha a svájci határ közelében ittközöttek lennének, vagy ha a szövetségesek ragaszkodnának ahhoz, hogy Svájr résztvegyen Németország újból blokádjában.

Wilson Brüsszelben

Páris, jun. 25. *Wilson* elnök feleségével és leányával Brüsszelbe érkezett, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. Az elnök Belgiumban a sok romot látva, nagyvonalú volt hatva.

Köröző levél Vilmos császár ellen

Bukarest, jun. 25. Az Actiunea jelenti: A Gazette de Lausanne brüsszeli levelezője táviratozza: Brüsszelben a következő plakátokat ragasztották ki:

A brüsszeli felebbezési bíróság főügyésze megidézi és elővezetni rendeli:

1. Opper tábornokot, parancsnok a német hadseregben, ismeretlen tartózkodású. 2. Rupprcht német tábornok, volt trónörökös, aki ismeretlen helyen tartózkodik. 3. Hohenzollern Vilmost, Poroszország volt királyát és Németország volt császárá, jelenleg foglalkozás nélküli egyént, amerrengeni lakost.

Fentnevezetteket október 14-ének délelőtti 9 órájára a brüsszeli büntető felebbezési bíróság elé idézik, hogy a megszállás alatt elkövetett cselekményeikért felelősségre vonják őket.

Általános fegyverkutató razzia

A román katonai térparancsnokság a rendőrség bevonásával általános fegyverkutató razziait rendezett ma a városban.

A térparancsnokság intézkedésére román járőrök járják végig, utcák szerint beosztva, a házakat és fegyver után kutatnak. A járőrök vezetői tisztelt, hogy ilyen módon egyrészt a kutatás alaposága biztosítható legyen, másrészt a lakosságot esetleges zaklatásoktól megkímélik.

Minden járőr mellé egy rendőrtisztviselőt és néhány rendőrt is beosztottak, hogy a razziait a polgári hatóság is-kellőleg képviselve legyen.

Az eljárás módja az volt, hogy a román járőr az átkutatandó ház előtt helyezkedett el, a román tiszt pedig a rendőrtisztviselővel és a rendőrökkel együtt végezte bent a házban a kutatást.

Az eddigi szigorú rendelkezések után nem valószínű, hogy a razziait sok fegyvert találjanak, a kínál azonban most is fegyvert találtak, megérdemli a rá váró büntetést, mert könnyelműségével, nemtörődömségével, vagy esetleg rosszhiszemiségével büntető módon teszi ki a város egész lakosságát kelemetlenségeknek.

7126. számú rendelet a barakkok használatáról és beosztásáról.

Miután nap-olnapra arról értesülünk, hogy egyes barakkokat, amelyek ugy katonai, mint közcélokra alkalmasak, a lakosság szertrombolja vagy épen a hatóság elrendelése, hogy sem barakk, sem más katonai épület szét ne hontassék vagy el ne adassék a mi tudunk nélkül, csak miután mi minden esetben külön-külön megállapítottuk és meggyőződünk arról, hogy a barakk, vagy katonai épület katonai célokra nem alkalmas.

E vizsgálat megkönnyítése végett a szobák orgó összes helyekről az összes katonai és polgári megbízottak összegyűlnek és közös meggyőződéssel jegyzőkönyvet vesznek fel, hozzácsatolva ehhez az illető helyeken levő barakkokról a rajzokat, kimutatva benne részletesen a barakkok állapotát és rendeltetési célját, elrendelve azonnali őrizetbe vételét azon barakkokban, amelyek őrizet alatt még nem állottak s jelentést téve egyúttal arról is, hogy a barakkok

jelenlegi állapotukban katonai vagy közhasználati célokra alkalmasok-e vagy sem?

A hadsereg részéről e célbeli bizottságba kijelöltetnek:

a) Azokban a városokban, ahol térparancsnokság és műszaki hivatalok vannak, a térparancsnok vagy ennek megbízottja és a műszaki hivataltól egy megbízott.

b) A többi városokban a térparancsnok vagy annak megbízottja.

c) Azon helyiségekben, ahol csapatok vannak ugyan, de a környéken 25 km. távolságban tüzérségi osztagok vagy alosztagok vannak, azoknak a parancsnokait.

d) A többi helyiségekben és különösen falvakban e célra kijelöltenek az illető helyek esennőrdőrcsopancsnokait.

A polgári megbízottakra illetőleg

a fent említett katonai megbízottak felhívják az illető helyeken lévő legmagasabb hatóságokat, hogy küldjék megnevezett Kiváratos, hogy a jegyzőkönyv felvételénél a barakk-telep tulajdonosa, valamint az érdekeltek jelen legyenek.

A jegyzőkönyv egy egy példányát a felk veszik át, egy példányt pedig a legsürgősebben nekünk küldenek meg (s. o. 67.) Serviciu Geniu, Casarmoment Sibiu.

Ezen rendelettel megoldást nyernek mindazon kérelmek, melyek a barakkok átengedésére vonatkoznak s melyek hozzánk lettek betérjesztve.

A 6. 7. szervező osztály főnöke: dandárparancsnok.

A másolat hillelül a segédtiszt iroda főnöke:

A Dimitru, százados.

Az entente a magyar bolsevismus ellen

Bukarest, jun. 25. A Vestea arról értesül, hogy az a párisi bizottság, mely a magyar szovjet-kormányval való tárgyalásokkal volt megbízva, beszüntette működését, mert meggyőződtek, hogy Kun Béla és társai nem akarnak visszavonulni az ügyek éléről. Azt hiszik, hogy most az entente a legkeményebb eszközökhöz nyúl a cél elérésére és pedig megbizva a román, jugoszláv és cseh hadseregeket, hogy támadják meg Budapestet. E harcokban hír szerint a szegedi kormány által szervezett fehér gárda is részt fog venni.

Bukarest, jun. 25. Az „Izbanda” jelenti: Az entente kijelentette, hogy a kommunista-kormányval tovább nem tárgyal és miután Kun Béla szovjetkormányára önszántából nem mond le, kényszeríteni fogja erre egyrészt a Magyarország blokád alá helyezésével, másrészt a kommunisták elleni minden oldalról való előnyomulással.

Braşso, jun. 25. A „Kronstadter Zeitung”-nak jelentik Temesvárról: A szegedi hírek beszámolnak az ellenforradalmi fehér csapatok nagybodásáról. Számukat 30,000-re teszik csak Szegeden, de a toborzás és önkéntes jelentkezés olyan felkesen és süiresen folyik, hogy rövidesen 100,000-re emelkedik a fehér katonák száma. Temesvárott eiterjdt hírek szerint a közeli napokban megkezdődik a fehérek támadása a kommunisták ellen, ha diplomáciai uton nem lehet a magyar kérdést megoldani.

A köztisztviselők ruhasegélyt kérnek

A mostani nehéz gazdasági viszonyok sok keserűségét mindenkinél jobban érzik és sínylik a köztisztviselők, különösen mióta abba a helyzetbe jutottunk, hogy alkotmányos kormányunk nincs, a köztisztviselők helyzete még nehezebb lett, mert most már az a központi hatóság sincs meg, a melyik legalább a pillanatnyi segélyeket folyósítaná. Így többek között erre az évre nem kapták meg a köztisztviselők a háborús években folyósított ruhabeszerzési pótléket sem.

A köztisztviselői kar egyes csoportjai most kísérletet tesznek, hogy a ruhabeszerzési pótléket erre az évre is megkapják. A mai napon Erdős József dr., a tudományegyetem ezévi prorektorja a következő beadványt intézte Rásó István főispánhoz:

Az állami alkalmazottak a mostani nehéz gazdasági viszonyok között anyagilag teljesen kimerültek s teljesen indokolt, hogy az illetékes ténnyezők a usztviselői existenciáját biztosítsák addig is, amíg az ország alkotmányos kormánya sorsuk intézését ismét kezébe veheti. A segítés egyik módjának kináikoznék, hogy a közalkalmazottak az elmúlt évek gyakorlatához képest ez

évre is ruhabeszerzési segélyben részesítettnek.

Tisztelettel kérem, méltóztassék odahatni, hogy ez a ruhabeszerzési segély az állami alkalmazottak s így az egyetem tanárai és alkalmazottai részére is megállapítottassék és méltóztassék utasítani a helybeli pénzügyigazgatóságot és adóhivatalt, hogy a tavalyi e címen megállapított összeget az állami alkalmazottak részére fizesse ki.

Hasonló irányu beadványt intézett a főispánhoz a római katolikus iskolák tantestülete is. Valószínű, hogy már a napokban az összes állami alkalmazottak egyetemesen állást foglalnak a ruhasegély kiutalása érdekében. Remélhető, hogy amennyiben csak mód van rá, a közalkalmazottak ez évre is megkapják az eddig is nehezen nélkülözött ruhabeszerzési segélyt.

Az orvosok, szülésznők szolgálati beosztása.

— Hirdetmény. —

Hivatalosan közzé élek azon debreceni orvosok és szülésznők névsora, akik napok óta szolgálatot foglaltak be a város területén. Közrdekű működésük akadálytalan és szolgálatuk pontos teljesítése céljából a térparancsnokság intézkedésére teteltt arra nézve, hogy az orvosok és szülésznők egész reggelig irtó szabad közlekedési engedélyt kapjanak vonatkozóra a napokra, melyekre beosztásuk szól.

Csütörtök: Orvosok: Görgey Márton Hajó-utca 8, Hahn Aladár Bethlen-utca 19, Hauszner Ignác Rákóc-utca 27, Engel Ignác Miklós-utca 9, Horváth Károly Király-utca 5, Kardos Imre Ferenc József-utca 28, Horváth Artur Deak Ferenc-utca 9, Józsa Ödön Batthyány-utca 11, Kerekes Lipót Kossuth-utca 43, Klein Jenő Dégefa-ter 3, Láng Sándor Kossuth-utca 39, Kovácsnai István Kossuth-utca 44.

Szülésznők: Kovács Benjáminné Eötvös-utca 37, Kulcsár Mihályné Nyil-utca 123, Kovács Lajosné, Vendég-utca 79, Moskovits Dezsőné Piac-utca 19, Jakab Károlyné Kossuth-utca 55, Maday Sándorné Timár-utca 12, Takács Jánosné Ákos-föld Gerébi-telep 15, Vékony Lajosné Gerébi-telep Király-utca 27, Sztakonyieki Gézané Tég-áskert Léti-utca 22, Pakozdy Sándorné Sztayori-telep Kalmán-utca 8.

Sulyos vádak egy ruszka-krajnai hivatalnok ellen

Szarvady Rálmán kihallgatása

Mint jelentettük, a debreceni rendőrség a napokban letartóztatta Szarvady Kálmánt, a ruszka-krajnai népbizottság hivatalnokát és azóta őnizetben tartja. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg, hogy Szarvady múltjára, különösen pedig a kommunista uralom alatti magatartására vonatkozó adatokat összegyűjttesse. Számos tanút hallgattak már ki eddig is, a tanuvallomások tulnyomó része terhelő adatokat tartalmaz Szarvady ellen, maga Szarvady azonban kihallgatásakor kifejezetten megtagadott minden közösséget a kommunista-uralommal.

Nővérének, Szarvady Kornéliának fődrász-üzlete van Debrecenben. Az asszony kérvényt intézett a rendőrséghez, hogy fivérét helyezték az ő teljes felelőssége mellett szabadlábra napenkénti jelentkezés hitelessége mellett.

A rendőrség a kérvény sorsa fölött még nem döntött, a szabadlábrahelyezés azonban a terhelő tanuvallomások miatt nem valószínű.

Szarvady Kálmán 36 éves, görög katolikus vallású, Huszton született. Kihallgatásakor azt adta elő, hogy az októberi forradalom kitörésekor Mohoson volt újságíró. November 13-án Jászi miniszter a ruszka-krajnai ügyosztályba osztotta be, amelyet rövidesen önálló miniszteriummá alakítottak át. Innen a ruszka-krajnai kormányzóshoz került Munkácsra, ahol Stefan Ágoston volt a kormányzó. A kommunizmus uralomra jutása után Budapestre ment és többekkel együtt rábirta Stefan Ágostont, hogy vállalja el a ruszka-krajnai népbizottságot, nehogy a ruthén vidékek vesz-

Gazdag „CIRKUSZ” László

Uj! Vendégfellepés! Uj!

a jelenkor legjobb bohóca felléptével. Azonkívül itt először FRANCINI TESTVÉREK, mint salon-akrobaták bámulatos mutatványaikkal.

Ma és mindennap előadás!

tére és a „demagogia” kezébe kerüljön. Épen ezért a budapesti kommunista vezetők, mint gyanus ellenforradalmárt kezelték úgy, hogy mikor Lovászy Márton, Herczeg Ferenc -s Csizmadia Sándor letartóztatásáról értesült, jobbnak látta elhagyni a fővárost.

Nagypénteken érkezett Debrecenbe és itt töltötte a husvéti ünnepeket. Munkácsra visszatérve, a cseh megszállás után hivatalnoktársaival együtt a csehek, mint megbízható embereket, továbbra is alkalmazták őket. Most úgy került Debrecenbe, hogy a cseh hatóságok engedelmével és utlevelével Mohácsra akart utazni otthagyták ruháit.

Szarvady vallomásaival ellentétben a kihallgatott tanuk előadása meglehetősen terhelő. — Egyik tanu azt adta elő, hogy Szarvady agitációs körutat tartott a rutén vidékeken, lázította a parasztságot és egyike volt azoknak, akik a határrendőrséget el akarták tenni láb alól. — Egy alkalommal úgy is nyilatkozott a tano előadása szerint, hogy „jobb lett volna az egész határrendőrséget eltenni láb alól.” A tanuk szerint a határrendőrség újonnan fölvett tagjai között is voltak belsevista érzelmiük, lehet, hogy ezeket Szarvady bujtotta föl. Szarvady Rahón lapot szerkesztett, melynek címe a Tiszavölgy volt. A rutén lakosság körében nem volt talaja a bolsevizmusnak, sokkal erősebben foglalkoztak ellenben a rutének az elszakadás gondolataival.

A kihallgatott tanuk, akik Szarvadyt még ruszka-krainai alkalmazása idejéből ismerik. — Debrecenben találkoztak Szarvadyval, itt többiben találkoztak vele és gyanusnak találták úgy itteni tartózkodását, mint magaviseletét. Előadásuk szerint Szarvady meglehetősen viharos multu ember, aki szerintük Mohácsra egy zuglappal dolgozott, de előzőleg már többféle mesterséget megpróbált, ügynök is volt, sőt egyik tanu úgy tudja, hogy Szatmáron lopási ügyből kifolyólag is volt ellene eljárás.

A rendőrség tovább folytatja Szarvady ügyében a nyomozást és nem lehetetlen, hogy a vizsgálat igen érdekes adatokat fog a ruszka-krainai eseményekre és viszonyokra vonatkozólag kideríteni.

Az olaszok előnyomlása a Dráva mentén

Bukarest, jun. 25. — Az olasz csapatok Villach és San Vilo területén előnyomulnak.

Orlando lemondott Clemenceau is lemondani készül

Bukarest, jun. 25. A „L'Independance” jelenti: Egy reggel érkezett lyoni távirat jelenti, hogy az Orlando-kormány lemondott.

E távirat szerint Orlando a kamara titkos bizottságában felvetette a bizalmi kérdést és névszerinti szavazás után a kormány kisebbségben maradt.

E szavazás következtében Orlando benyújtotta a kormány lemondását.

Olasz parlamentj körök véleménye szerint Nitti fog nyerni megbízatást a kabinetalakításra.

Bukarest, jun. 25. Bukaresti jól informált politikai körök arról értesültek Párisból, hogy Clemenceau miniszterelnök le fog mondani. Utódjául Briand volt miniszterelnököt jelölték ki, aki Thomas Albert volt szociáldemokrata miniszterrel és Vivianival együtt képviselné Franciaországot a békekonferencián.

Amerikai és belga hitel Romániának

Bukarest, jun. 25. Románia meghatalmazottai Párisban megegyezést kötöttek az Egyesült Államok kormányával, a mely szerint Amerika havonta 5 millió dollár hitelt ad Romániának az eddig szállított s még szállítandó élelmiszerek megfizetésére. Egy brüsszeli bankcsoport 25 millió frank kölcsönt bocsátott Románia rendelkezésére. A háború befejezése óta ez az első készpénzhitel, mely a román valuta javítására szolgál.

A mult héten a vezető kormányzótanács alaposan megtárgyalta a földgáz-kérdést. — A kormányzótanácsnak most az a szándéka, hogy egyidejűleg a szén- és a víz-kérdést is megoldja.

Károly exkirály levele Sixtushoz nem hamisítvány

Bukarest, jun. 25. — A „Journal de Geneve” írja: Helgey legutóbbi berlini beszédében

Ellopták egy tábornok holttestét

Nagybecskereki kereskedő Párisról

Nagybecskerek, június 25. Ismét hazaérkezett Párisból egy nagybecskereki szerb kereskedő, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Az élet Párisban aránylag nem drága, csak a mi pénzünk-höz viszonyítva drága. 7—8 frankért meg lehet jól ebédelni elsőrendű vendéglőben. A férfiszövet ára sem magas — frankokban. A férfiszövet pedig a legelsőrendű férfiszövetet kapni. Angliában még ennél olcsóbb a szövet, de az átszállítás megdrágítja. Az ideszállítás pedig olyan óriási nehézségekbe ütközik, annyi kiadással jár, hogy a drágulása aztán érthető is. Igen sok dézsmálás történik a vasúton, különösen Szlovéniában.

A Szerémségben Vukovénél előfordult, hogy egy szerb tábornok holttestét, amelyet Korfuból szállítottak haza, a vagonból ellopták. Azt hitték a vasuti tolvajok, hogy valami értékes holmi van a gondosan lezárt vagonban. Később a koporsót megtalálták a buzföldek között.

— Az utcai forgalom Párisban

ferich volt német államtitkár kijelentette, hogy Károly császárnak és magyar királynak annak idején Bourboni Sixtus herceghez intézett levele egész terjedelmében hiteles és valódi volt, úgy, ahogy azt Clemenceau és a francia sajtó publikálta. A levelet Károly király csak „aus politischen Gründen” (politikai okokból) tagadta le. — Ez a megállapítás óriási feltűnést keltett. Annak idején ugyan is a Wolff-ügynökség a német kormányutásítására azt jelentette ki alevélről, hogy „ez a világtörténelem legnagyobb hamisítása”.

Károlyi szociálista kormányt akar

Bukarest, jun. 25. A Dácia jelenti: A budapesti helyzetéről érkező hírek szerint a magyar főváros rendkívül megélték. Károlyi Mihály gróf időnkint megjelenik Budapest utcáin. Az utóbbi időben Károlyi Mihálynak az a szándéka, hogy **újából a szociálisták vegyék át a kommunistáktól a hatalmat.**

olyan élénk, aminő a békeévekben se mvolt. Záróra Párisban is van: éjjel 12 órakor. Két hétig voltunk Párisban, ezalatt kint voltunk Versaillesben is, ahol a békekonferencia folyik, megnéztük a híres termet, ahol most világos sorsáról döntenek.

HIREK.

— Az utasok személyazonossági igazolványa. A szűkebb körzetben távolabb eső vidékre szóló utazási igazolványok kiadásához szükséges azonossági és szavattossági bizonyítvány kiállításával a rendőrfőkapitányságot bízta meg Rásó István Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja. Felhívatik a közönség, hogy jövőben ilyen kérelmével közvetlenül oda forduljon.

— A nem termelők lisztellátása. A közönség köréből megnyilvánuló óhajnak megfelelő, az idén az „István malom” is fog vámörléssel foglalkozni és így a közönség azon részének, mely az István-malom évtizedes multjának megfelelő szolid kiszolgáláshoz szokott, módjában lesz lisztjét ezen malomból is beszereznie, amely óhaját az illetékes lisztirodában történendő bejelentése alkalmával kell kinyilvánítania.

— Lemondott a nánási polgármester. Berencsy János dr., Hajdunánás rendezett tanácsu város polgármestere, beadta állásáról való lemondását. A helyettes polgármester a lemondásról értesítette Hajdúmegye főispánját.

— Anarchista összeesküvés egy amerikai tábornok ellen. Newyorkból táviratozzák: A newyorki titkosrendőrség nemzetközi anarchista összeesküvésnek jött a nyomára, amely Newpohner amerikai tábornok ellen irányult. A merénylet megkísérlése alkalmával a generálisnak szánt bomba korán explodált és megölt egy francia anarchistát.

— A pénzüntétek maj napja.

A pénzüntétek uralkodó bizonytalanság megszűnése után ma reggel az összes debreceni pénzüntétek újból megnyitották üzlethelyiségeiket a nagyközönség számára. Megállapítható volt, hogy a megnyugtató híradások rendkívül kedvező hatással voltak a közönségre, az izgalom megszűnt és a pénzüntétek első napi forgalma egyáltalában nem haladta túl a normális kereteket. Meglehetősen nagy mennyiségű fehérhátú bankjegyet vitt a közönség a bankokhoz, ahol, miután a bankjegyek valódiságát megállapították, minden nehézség nélkül elfogadták az egyoldalón nyomott bankjegyeket kamatmentes betétnek. — Itt említhetjük meg, hogy a 200 koronások valódiságának ismertetőjeleit közlő híradásokat ki kell egészíteni azzal, hogy az a feltétel, hogy a sorozatszám 1-essel kezdődjék, csak azokra a bankjegyekre vonatkozik, amelyeknek sorozatszám előtt „A” betű van, míg azok a bankjegyek, amelyeknek sorozatszám előtt „B” van, mind valódiak.

— A felső kereskedelmi iskolában az 1919/20. iskolai évre a beírások f. hó 25-től 30-ig naponként d. e. 11—1 és d. u. 3—5 óra között eszközölhetők az igazgatói irodában (Piac-utca 8. l. em.). Felkérjük a szülöket, hogy gyermekeiket már most irassák be, mert szeptemberben csak kevés hely áll rendelkezésre. Az igazgatóság.

— Radu Demeter püspök

Szatmáron. Szatmárról jelentik, hogy Radu Demeter, a nagyváradi görög katolikus egyházmegye püspöke, vasárnap Szatmárra érkezett, ahol a püspöki rezidenciában szállott meg. A püspök azért kereste fel Szatmárt, hogy itt is kihirdesse a pápai brévet, amelynek értelmében az annak idején a nagyváradi egyházmegyétől elszakított és a hajdudorogi magyar görög katolikus püspökséghez csatolt 46 parochia közül 42 és szamosújvári egyházmegyétől elszakított 4 parochia ismét visszacsatoltatott a nagyváradi püspökséghez. Ezek közé tartozik a szatmárrészi gör. kath. egyházközség is, amely annak idején a szamosújvári egyházmegyétől lett elválasztva s amely most végleges intézkedésig szintén a nagyváradi görög katolikus püspökség fenhatósága alá helyeztetett. Ezt a pápai brévet vasárnap délelőtt hirdette ki

Radu Demeter püspök a szatmárrészi görög katolikus templom cintermében. Előzőleg a püspök nagy segédlettel misét celebrált a római katolikus székesegyházban, ahonnan a hívek katonazene kísérettel processzióban vonultak a görög katolikus templom cintermébe. Itt Marchis Romulus főesperes román és magyar fordításban ismertette a pápai brevét, majd a püspök ösmertette intézkedéseit, amelyek értelmében a szatmárrészi görög katolikus egyházban a szertartások ezentúl az egyház nyelvén, románul végzendők, az ígérkedés (prédikáció) pedig, tekintettel arra, hogy a hívek közül sokan ne bírják teljesen a román nyelvet, felváltva románul és magyarul tartandók. A püspök a délelőtti folyamán fogadta a petei, amaci és a nagykolcsi görög, kath. egyházközségek küldöttségét, majd a püspöki palotában a román, kath. káptalan tisztelgését. Délben banket volt a Pannoniában, délután pedig a püspök különvonaton Zsadányba utazott az ottani parochia meglátogatására.

Az iparosok igazolványainak lebélyegzése. Az iparésület hétnap bevonja az iparosok és ipari munkások részére kiadott személyazonossági igazolványokat és gondoskodik róla, hogy az igazolványoka tromán bélyegzővel is ellásák. A bevonás utáni napon mindenki visszakapja igazolványát.

Hol van Kövess tábornok? A nagyszabeni Deutsche Tagespost írja: Ismeretlen forrásból az a hír terjedt el, hogy az „egyesült” fehér és vörös gárdának Kövess tábornok volna a parancsnoka. Most a bécsi lapokban olvassuk, hogy Kövess tábornok naponta látható a bécsi kávéházakban, civilben sétál a Práterben s mindig meg szokott jelenni a bécsi egyetemen Strzygowski professzor művészettörténeti felolvasásain. Mint-hogy nem valószínű, hogy Kövess a bécsi Central-kávéházban, vagy a bécsi egyetemen tartsa a vörös főhadiszállást, kézzelfogható, hogy ez a hír nem egyéb, mint kacska.

Gummi cucli, sörvkötő, haskötő, suspensorium, gyermek alá való gummi beteg alá való légpárna, ludtálpötty kapható. Vitáriusnál, Piacutca 16.

Létorière ögróf.

— Regény. —

Írta: SUE JENŐ.

(8)
Dacára a hamis ifju ezerféle pajkos csinjainak, annyi szellemet, annyi szívet, annyi nemes lelkeséget ismert fel a tudós Dominique növendékében, hogy az általa hozzá bilincselve érezte magát. Talán ritka fölfogási képessége, mit az ögróf — egyike a legkiválóbb humanistáknak a du Plessis collegiumban, — a régi nyelvek megtanulásában mutatott, sokat tett az éltes tanár rendkívüli ragaszkodására tanítványához.

Du Vighan apát, Létorière ur nagybátyja, tíz évig fizette meg a tandíjat, szegény árva unokájáért, a du Plessis collegiumban. Az apátnak egyik elutazása alatt, imaradt egy évnegyedre a fize-

Látogatás Eckertsauban

„Remélhetőleg még látjuk egymást!”

Nádas Sándor, a legkiválóbb magyar riporter künn járt a detronizált Habsburg Károly eckartsaui villájában.

Érdekes utjáól a következőkben számol be:

Vártam egy szép vasárnap délutánra, múlt héten szereztem egy autót, kimentem Eckertsaubba megnézni, hogy milyen a szökött császár kastélya, ahol félelmében utolsó heteit töltötte ez a szerencsétlen fiatalember. Két óráig rohant az autó, a rossz utak a belekig ráztak minket. Ugyszólván egyik gödörből a másikba estünk, csak némely helyen volt sima az út. Eckertsau előtt hirtelen simulni kezdtek az utak, kétoldalt, amerre elszágulunk, gyerekek és felnőttek álltak, s izgatottan néztek az autót. Minden legkisebb gyereken zöld vadászkalap van, ez itt divat erre, még Ferenc Ferdinánd idejéből, aki mindig zergefollas zöldet hordott a felén. A gyerekek udvariasan lengették a lapjaikat és hocholtak, mert így tanították őket. A felnőttek ellenben, akik tanították őket, nem hocholtak és nem lengettek, hanem mogorván néztek és morogtak. Eckertsau tiszta kis falu, nézegettem a cégtáblákat, Johann Rehak Fleischhauer, egy zuckerbäcker, kis kreizlerosok, tiszta norinbergi fizetecskék. A gyerekek puskával álltak az utcán, toll lengett a kalapijukon.

Az eckartsaui kastély kétszáz éves. Oriási parkjában ibolvákkal van teli a pázsit. Elhagyott ez akert, a szomorú padokon nem ül senki. Nem könnyű bejutni a kastélyba, az árva kulcsár nem akar beereszteni, minden ügyességemre szükség volt, hogy bejuthassak. Természetesen minden a legnagyobb rendfelfüggesztésben. Fényes, nagy termekben szét-szórt szalmazsákok, összehajtott szőnyegek, mintha az uraság nvaralni ment volna. A legszebb Mária Terézia-teremben az ablak alatt vöröshagyma maradékok hevernek a csodaszép berakott parketten. Itt volt a speiz. A hagymaszemét mellett meghatározható gyerekijátékok odadobva. Mellette kínál lak-kaszni a földön oldalidőlvé. „Ez volt a császárné szalonja” mondja valaki mellettem. Egy másik szalonban feldult ágy matracokkal. Mikor befert volt a császár, itt fekiült elkülönítve. Spanyol betegsége

volt. A szalonban spanyolfal áll, mögötte közönséges vasmosdó, itt mosdott. Az egész olyan rendetlen, mint egy menekültnek a hátrahagyott lakása, a mosdó mellett használt törülközők fekszenek a földön. Egyik asztalon szép kis porcellán bonbonniér. Benne hat régi krajcár. Ezt a hat régi krajcárt tizenhét év előtt még Ferenc Ferdinándék tették a bonbonniérbe kabalából. Rossz kabala volt.

Bementünk a hálószobába. A peches házaspár két ágya itt áll, dogál üresen, sárga szép damaszi takaró van az ágyakon. Milyen nyugtalan éjjeleket tölt-hettek itt, mennyit sóhajtoztak, forogtak álmatlanul hány éjjelt töltöttek itt. Egy másik kis szobába jutunk, ez az ajándékok szobája. Karácsonykor ide zárköztak be a gyerekek elől, itt díszítették fel a karácsonyfát. Toileti-szoba következik, a császárné legdiszkrétebb tárgyai-val. A császár schreibzimmerjében a fal mellett üres flakók hevernek, mindenféle csengők, villanylámpák. Az íróasztal mellett megálltam, elgondolkozva néztem azt a helyet, ahol a balkezü császár a rettenetes háborus aktákat aláírta. Nagy itatóspapiros fekszik az íróasztalon, az itatóson pontok és körök egymás mellett sorban, szászámra. Ahogy egy gondolkozó, töprengő, reszkető és nagyon ideges ember a tollával végigpontozta, öntudatlanul végig packázta az itatóst, miközben gondolatai vacogva időztek a multban és kalandoztak a bizonytalan jövő felé.

Íróasztal egyébként csak egy van az eckertsaui kastélyban. Itt keveset irtak és még kevesebbet olvastak. A nagy könyvtárterem oriási szekrényeit évek óta nem nyitották ki. Kisérőm közölte velem, hogy ide a könyvtárszobába nem járt soha senki. Büszkén mondta, hogy soha, soha. S én elhittem neki. Könyv és íróasztal kevés van, ellenben agancs annál több. Az urak egyedüli szellemi szórakozásának eredményei, hetykén díszlenek kiszögelve a falakon.

Láttam egy diványt, a párna odadobva, ahogy ebédután va-

laki pihent rajta. Mellette gyerek-szoba, a pricek itt aludtak s mellette a szerény fürdőszoba. Meg kell állapítani, hogy a lakás sok helyt egész szerény. Egyszerű, polgári. Sok helyen a szobákban felbontott és rendetlenül otthagyt vaságyakat láttam piros matracokkal. Kisérőm aki nem tartozik a kastélyhoz, a faluban lakik, többszr felsőhajtott:

— Kann man nichts machen! Kann man nichts machen!

Ez egy javíthatatlan mameluk volt, kijelentette, hogy a császárt igazságtalanul bántották az újságok, mert édes, echts Habsburg Herzje volt neki és az se igaz, hogy részegeskedett. Elmondta azt is, hogy a császár az elutazáskor ezt mondta a környezetének: „Remélhetőleg még látjuk egymást”. Itt kis szünetet tartott a császár s így fejezte be a mondatot: „alán”.

Ebből is látni, hogy nem nagyon bizott a dolgában.

Estefelé hagytam el a szomorú kastélyt. A nagy kertben kedves kis gyermekek bicikliztek az elhagyatott utakon. Egyik padon egy szerelmes fiatal pár ült. Fejüket összedugva, boldogan fogták egymás kezét. Alattuk kéklő ibolyák, felettük márdárdal. Lehunyt szemekkel ültek. Ezek egész biztosan nem rojalisták.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csokonai-színház:

Csütörtök: „Velencei kalmár” színmű. A) bérlet.

Péntek: „Velencei kalmár”. B) bérlet.

Szombat: „Velencei kalmár” C) bérlet.

Vasárnap: Déután: „Velencei kalmár”; 6 órakor: „Csak párosan” bohózat.

Vigszínház:

Egész héten a „Pacsirta”.

A színházi iroda hírei. A pacsirta. Ma a Vigszínházban Lehár Ferenc operett-újonsága. A pacsirta operett kerül színre, amelynek páratlan nagy sikere állandó érdeklődést kelt. — Velencei kalmár. Shakespeare színműve, a Velencei kalmár kerül színre a Csokonai-

gyakorlatokhoz nem igen volt szokva.

Az előljáró, ki talán elégtelt volt, hogy egy makacs, nyughatatlan tanítványától szabadulhatott, — nem üldöztette a szökevényt.

Létorière, mintegy tizenöt Lajosarannal bírt, Dominique a sóadóra egy kis, ötven pistolyból (pénz nem) álló évi jövedelmet húzott. Ezek voltak első intézkedéseiknek pénzalapja.

Az ifju ögróf atyja, két vagy három végtelen pört hagyott fiának hátra örökségül. A legnevezetesebb azok közül, mely már ötven év óta folyt, Braunschweig-Oels hercegek és Brandenburg-Baireuth ögrófk ellen indított me. Létorière ur nagy-nénje, született d' Olbreuse kis-asszonynak előbbsége fölött, ki a nantesi országos hirdetmény visszavonása után külföldre me-

nekült és a braunschweigi hercegség egyik oldal-rokonához ment férjhez.]

Mint szegény nemesember Xaintongeban, segedelem, hitel nélkül, kétségbe esett Létorière azon, hogy a pereket, melyektől számára nem remélt vagyont függött folytathassa és huszszor is volt már azon ponton, hogy katonának toboroztatja be magát; de attól őt a jó Dominique kérdései mindaddig visszatartóztatták.

Az extanár szorgalmasan átolvasta ezen perek terjedelmes okiratait. Növendékéhez viseltetett szeretetéből, csaknem ügyvéde lön annak. Az ifju ögróf joga elvitázhatatlannak látszott előtte, csak túrnie kell — mondá — és az egyik vagy másik pört, minden kétség kívül, meg kell nyernie.

(Folyt. köv.)

színházban. Shylox szerepét Bihari Ákos játssa.

Kardos Géza és társulatának művész-estje az Apollóban. Kitiűnő műélvezetben volt része az Apolló nagyszámu közönségének. Görög Olga operaénekművésznő gyönyörűen iskolázott hangja viharos tetszést aratott, bájos volt Berczelly Magda mint előadó és táncművésznő. Kardos Géza gyűjtőhatású előadásaival számmi nem akaró tapsokat aratott. „A szent házasság” című kedves vígjátékban Berczelly Magda, Kardos Géza és Gyarmathy Miklós kitiűnők voltak. Kiss Béla és zenekara minden játékukkal dicséretet érdemeltek. Ma csütörtökön bucsuelőadás. Előadás 6-tól 8-ig. Jegyelővétel.

Detektív-láger az Urániában. Ma kerül utoljára bemutatásra „Az örökség rabja” című 4 felvonásos bűnügyi történet és „Az asszonyért” című három felvonásos erkölcsdráma.

SPORT.

Lapdarugó tréning. A DKASE ma 26-án, délután 4 órakor az üggető versenytér új sporttelepén lapdarugó-tréninget tart. A játékosok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Felelős szerkesztő:
DR HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Felhívás.

Felhívhatnak Debreczen város V-ik (Varga-utcai) kerületének mindazon adófizetői, akik folyó 1919. év január, február, március és április hónapokban állami, hadinyereség-, jövedelem-, vagy- és református egyházi adókban, vagy ezek bármelyikében is Debreczen város adó-pénztáránál befizetéseket eszközöltek, hogy ezen befizetéseket igazoló adóíveket, ha még be nem mutatták, Debreczen város adóhivatala V-ik kerületének hivatalos helyiségében (Kossuth-u. 4. sz. régi pénzügyigazgatósági épület I. em. 16. sz. szoba) mielőbb mutassák be, annival inkább is, mert ezen fentírt időben teljesített befizetések javokra megállapítható csak így lesz.

Városi adóhivatal.

A felszámolásban levő „**Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság**” 1917. és 1918. évi zárszámadását a keresk. törv. 206. §-a értelmében közzétesszük.

1917. évi Mérleg-számla.

Felszerelés és áruleltár	13830-21	Részvénytőke	150000-00
Folyószámlaadások	183344-38	Tartalékalap	23495-17
Váltók	329777-40	Visszleszámítás	432666-34
Pénztár	235-85	Folyószámlahitelezők	33459-95
Átmeneti tételek	12283-16		
Eredmény:			
Át hozat 1916-ról	196.121-60		
1917. évi eredmény	4.029-36	200150-96	
		739621-46	

1918. évi Mérleg-számla.

Felszerelés	4427-88	Részvénytőke	150000-00
Folyószámlaadások	229956-12	Tartalékalap	23495-17
Váltók	284231-75	Visszleszámítás	424976-34
Pénztár	759-33	Folyószámlahitelezők	84871-95
Eredmény:			
Át hozat 1917. évről	200.150-96		
1918. évi eredmény	13.817-62	213968-58	
		683343-46	

Debreczen, 1918 december hó 31.

A felszámoló-bizottság.

Cenzurat

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvnyomdájában Debreczen, Piac-utca 49.

URANIA

Csütörtök június 21.
DETEKTIV-TÖRTÉNET

Az örökség rabja

Joe Jenkis kalandja 4 fev.

Az asszonyért

erkölcsdráma 3 felv.

Főszereplők:
NILS CHRISANDER
AND. NISSEN.

Előadás 6-tól 8-ig.

APOLLO

Csütörtök június 26.

Művész-est.

Görög Olga operaénekesnő
Berczelly Magda a debreceni színtársulat tagja
Kardos Géza a budapesti vígszínház tagja
Gyarmathy Mihály
Kiss Béla teljes zenekarral.

Előadás 6-tól 8-ig.

Szent László

(Püspök) Gyógyfürdő

Nagyvárad mellett.

42°C. természetes forrású összes hévviz fürdői a gyógyulást kereső közönség részére május 1-től rendelkezésre állanak.

Étkezésről lehetőség szerint gondoskodva van.

Tiszfelettel

a Fürdőigazgatóság.

Könyvtárakat és egyes műveket legmagasabb árban vásárol

Aczél Henrik

antiquáriuma.

Első Takarékpalota.

Kívánatra házhöz megyek megtekinteni.

Cukorborsó

hüvelyes, naponta — főleg a délutáni órákban — nagyobb mennyiségben kapható a **Macsi uradalom** zöldségüzletében kg-ként **3 koronáért.** Püspöki-palota.

Magyar—Román társalgó

Convorbiri Romano—Ungore

nélkülözhetetlen segédeszköz, a legszükségesebb mindennapi beszélgetésekkel. **Ára 2 korona.**

Magyar-Román és Román-Magyar szótár

Dictionar Roman—Maghiar

nélkülözhetetlen kézikönyv a román nyelv használatánál.

A két kötet ára 10 korona.

Kapható:

Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesboltjában és minden könyvkereskedésben.

Darkau Jodsolfürdő

Teachen mellett, Kelet-sziléziában (magasan koncentrált Jodsol).

Idény május 15 — szeptember végéig.

Tudakozódások intézendők:

Kurverwaltung Darkau.

Apró hirdetések

Apróhirdetések egyszeri közlése 10 szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Kövér betűkkel nyomott szavak kétszeresen számítatnak.

Gummi-bélyegzőt

pecsétnyomót és mindenféle vésést fémbe készít

PAULÓ vésnök.

Batthyányi-utca 22. szám

Telefon: 13—75.

National kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni mester és Széchenyi-u. 1. szám.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika bérház 8.

Látásos teljesen új, kitiűnő minőségű remek bőrtokban eladó. Megtekinthető Aczél Henrik könyvkereskedésében.

Indigó, törött prima 1 kg-os bídog dobozokban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Hálószoba teljes berendezés új állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Elszerelém Sestakert, Komlóssy-utí 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló lakásomat a város bármely részén levő 2 szobás állandó évi lakással, Villamos megállóhoz 2 pernyire van. Cím a kiadóhivatalban.

Munkásnők nyomdánkban felvételnek.

Eladó óriási szemű zöld cukorborsó. Naponként 1000 kiló friss szedés kerül eladásra. Kapható kis és nagy tételben Széchenyi-utca 21.

Háztulajdonosok Egyesülete a kommunizmus megszüntével működését újból megkezdte. Felvilágosítások, tanácsok és tagokul való felvételek végett megjelenhetnek az Egyesületnél, Gazdák Bankja ingatlanforgalmi osztályánál Kossuth-u. 17.

Nagy keresetre tehetnek szert hőigyek és urak. Jelentkezni lehet Piac-utca 34. a könyvkereskedésben.

30-40 holdas tanyabirtok, megfelelő gazdasági épületekkel, lehetőleg Debreczenhez közel, megvételre keresetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Butorozott nctai külön bejárata szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Gaiantrie-árak viszonteladásra átadók. Cím a kiadóhivatalban.

Fuvaros tégia behordáshoz kerestetik. Jelentkezhetnek: Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Lapkihordó asszony felvétetik a kiadóhivatalban.

Kombinat szövet, papír és pamut kelme, 25 méter olcsón eladó. Piac-utca 49. II-ik udvar az emeleten.

Tannöleányok kitiűnően jövedelmező iparágban felvétetnek. — Cím a kiadóhivatalban.

Ruhára való nyári mosó szövet métere 33 koronáért — egy ruhára való női szövet — eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Pár gyermekruhák eladók. Bika bérház II. emelet 2. szám. Olcsó árak. A ruhák újak.

Eladó egy pár 43-mas ócska cipő. Cím a kiadóhivatalban.

Két szobas, esetleg egy szoba, előszobas lakást, vagy a közeli kertágban egész udvarral bíró lakást anonimai beköltözésre keresek. — Cím a kiadóhivatalban.

Egy mindenre leány ur házhöz felvétetik. Jelentkezni lehet Bika-bérház 2., II. emelet 2.

Eladó Ondódon a Cucában 20 hold első osztályú tanyás földbirtok. A látóképi csardán tul, a Mate-ut szélén Kovacs és Vertessi tanyával szemben, kitiűnő gazdasági épületekkel ellátva, 2 szobás lakás, gőre, ismálló stb. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Vasruhák 12 drb nagy törökösözöt. — Cím a kiadóhivatalban.

Abrones kisebb-nagyobb mennyiségben kapható a kiadóhivatalban.

Egy havi varrónő kerestetik. Bika-bérház 2., II. emelet 2.